

İSTEDAD YANGIDIR

*İnsanlar arasında böyük-küçük yeri bil!
Könüllərə dərmanı halal zəhmət təri bil!
Sözü üzə deməyi, doğru, düzü deməyi,
Kişilik qeyrəti bil, ləyaqət hünəri bil!*

Müəllif

Seyfəddin Mənsim oğlu sənətkardır. Sənətkar olmaqdan ötrü gərək sənətin olsun.

Sənət istedadların zəhməti ilə təsdiq olunan nəticədir.

İstedad yangıdır, od görünüşüdür. İstedad sənətin varlığına hopduqca qeyri-adi görkəmdə təzahür edir.

Yeni biçimdə, yeni donda görünən əsərlər istedadın və sənətin zəhmət sayəsində üzə çıxmasıdır.

Zəhmətsiz və istedadsız sənət yoxdur.

Seyfəddin Mənsim oğlu... İndi bu adı Azərbaycandakı elmi, mədəni və mənəvi mühitdə olduğu qədər, bəlkə, olduğundan da daha çox onu avropada və Şərqdə tanıyırlar.

Dünya mənəvi mühitinin iki qütbü var: Qərb və Şərq.

Şərq ona görə Seyfəddin Mənsim oğlunu tanıyır ki, özünü onun sənətində görə bilir.

...Və bir daha XXI əsrin dünya tarixi dəyərlərinə saymazyana keçdiyi bir zamanda Seyfəddin Mənsim oğlunun əsərləri Şərqi idealizə edir.

...Və bir daha inanır ki, onun yaratdığı dəyərlər - Şərqlin qəlbə hissiyyat, qəlbə kövrəklik, qəlbə insanilik aşılamaq istədiyi duyğular insan ölinin cizgiləri ilə əbədiləşə bilir.

Seyfəddin Mənsim oğlunun əsərlərində mənə kəsb edən cizgilər yalnız klassiklərin fikir və düşüncələrindən ibarət deyil, bu cizgilərin içində ifadə olunmuş yazılar bəşər nəslinin alın yazıları kimi görünür.

...Və məhz buna görə Şərq Seyfəddin Mənsim oğlunun sənətinə insan oməlindən daha üstün görümlər kimi baxır.

Şərq hissiyyatının və qəlbənin möcüzəsi kimi görünən Seyfəddin Mənsimoğlu sənəti Qərbi heyran edir. Və bu heyranlığın mərkəzində insan düşüncəsinin sonsuzluğu dayanır.

Seyfəddin Mənsim oğlunun sənətində məhz insan düşüncəsi ona görə heyranedicidir ki, istər Qərb, istərsə də Şərq öz istəklərini onda tapa bilir.

Şərq Seyfəddin Mənsim oğlunun sənətində özünü görür.

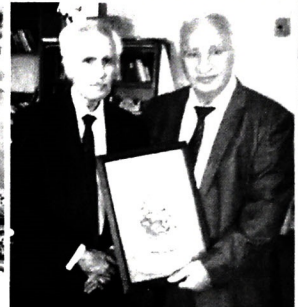
(Davamı 16-cı səhifədə)

İSTEDAD YANGIDIR

SEYFƏDDİN MƏNSİMOĞLUNUN SƏNƏT MÖCÜZƏSİ

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Qərб ağac üzərində oyma ağac üzərində düşüncə yaratma ustası Seyfəddin Mənsim oğlunun sənətində insaniliyin sonsuzluğunu görür.

Seyfəddin Mənsim oğlu dünya mənəvi mühitində Azərbaycan ədəbi mənəvi mühitinin içindən keçib gedir. O, özünün düşüncə intehəsizlığını, fikr hüdudlarının sonsuzluğunu Azərbaycan ədəbi düşüncəsinin sonsuzluq axarı ilə birləşdirə bilir.

"Dədə Qorqud" obrazında Seyfəddin Mənsim oğlu Azərbaycan mənəvi fikrini, müdrikliliyinin obrazını və sanki həm də özünün afətporretini yaradır.

Sənətkar o vaxt böyükdür ki, özünün mənəvi mühitində, varlığında xalqının tarixini, kimliyini, bütövlüyünü, mahiyyətini cəmləşdirə bilir.

Və Seyfəddin Mənsim oğlubu gün həm Qərbin, həm də Şərqlin düşüncə mərkəzində ona görə diqqətdə dayanma bilər ki, o təkə özü deyil, həm də mənsub olduğu xalqdır.

O, Nizamidir, Məhsəti Gəncəvidir, Mövlana Cəlaləddin Rumi, Nəsimidir, Xətəidir, Fizulidir... Şəriyərdir... bir sözlə, Azərbaycan haqqında bütün toplumun siyasi, ictimai, mənəvi mühitin dünyaya deyəcəyi bələcləklərinin hamısıdır.

Seyfəddin Mənsim oğlu bu gün Azərbaycana nankorluqla baxan İslam aləminin ən sağlam düşüncələrini dünyaya çatdırmaq yolunda öz sənəti ilə əvəz olunmaz xidmətlər göstərir.

Bilmirəm, sənətkarın yaşı var, ya yox? Haqiqi sənətkar üçün təltif var, ya yox?

Şəxsiyyətlər üçün toriflər nə dərəcədə dəyərlidir, yetərlidir? Bunu da bilmirəm. Amma dünya nemətlərinə təmənənəsizlik gözü ilə yuxarıdan aşağı baxa bilən bir sənətkar varmı sualını verən olsaydı, bəlkə elə birinci Seyfəddin Mənsim oğlu adı yada düşərdi.

"Leyli və Məcnun" (Fəxrəddinin Respublika müsabiqəsində mükafata layiq görülmüş əsəri) 1983

Seyfəddin Mənsim oğlu xarakter təbiəti ilə məktəbdir.

Seyfəddin Mənsim oğlu yaradıcılıq etibarını ilə məktəbdir.

Seyfəddin Mənsim oğlu sənət genetikası ilə Azərbaycan düşüncəsində əbədi yaşarlıq məktəbidir.

Seyfəddin Mənsim oğlu məktəbinin ilk və ən uğurlu müdəvamlərindən biri oğlu Fəxrəddin Vəlidin. Onun "Boz qurd" obrazlı, türk özəmətinin torənnəmə baxımından yaratdığı miniatürlər, türk savaq tarixinin torənnəməmə həsr olunmuş sədəvrləri, türk mədəniyyət tarixinin ən nadir iclalarıdır. Fəxrəddin Vəlidin (Fəxrəddin Məmməd vəliyevin) insan düşüncəsini heyəətə gətirən əsərləri haqqında daha dolğun və əhatəli məlumatı sənətişçəsliq doktoru, professor Ziyadcan Əliyevin realistik tədqiqat işlibündə yazılmış monografiyasından almaq olar.

Fəxrəddin Vəlidin (Fəxrəddin Məmməd vəliyevin) bir neçə əsəri bəs edir ki, onun Seyfəddin Mənsim oğlu qaynağını görmək mümkün olsun.

Seyfəddin Mənsim oğlu 1936-cı il 10 may tarixində anadan olub. Üzümüzə gələn ilin mayında onun 85 yaşı tamam olar.

Seyfəddin Mənsim oğlu Azərbaycan obrazıdır. ...Və bu gün Seyfəddin Mənsim oğlu obrazını mənsub olduğu mühitə və dünyaya necə və hansı adla təqdim edirik.

Seyfəddin Mənsim oğlu əməkdar mədəniyyət işçisidir. Dünya üzünə səpilmis milli və dövlətçilik emblemimiz olan səfirliklər onun əsərlərini Azərbaycan ünvanı kimi təqdim edir.

Biz Seyfəddin Mənsim oğlunu qədərincə tanıyır və onun qayğısını çəkmə bilirikmi?

Əli Rza XƏLƏFİLİ
14.10.2020